KISHKINDHA KANDAM സർഗം 6

ദൃഷ്ട്വാ രാമം സമാസീനം ഗുഹാദ്വാരി ശിലാതലേ .
ചൈലാജിന-ധരം ശ്യാമം ജടാമൗലിവിരാജിതം .. 1..

വിശാലനയനം ശാന്തം സ്മിതചാരുമുഖാംബുജം .
സീതാവിരഹ-സന്തപ്തം പശ്യന്തം മൃഗപക്ഷിണഃ .. 2..

രഥാദ്ദൂരാത്സമുത്പത്യ വേഗാത്സുഗ്രീവലക്ഷ്മണൗ .
രാമസ്യ പാദയോരഗ്രേ പേതതുർഭക്തിസംയുതൗ .. 3..

രാമഃ സുഗ്രീവമാലിംഗ്യ പൃഷ്ട്വാനാമയമന്തികേ .
സ്ഥാപയിത്വാ യഥാന്യായം പൂജയാമാസ ധർമവിത് .. 4..

തതോഽബ്രവീദ്രഘുശ്രേഷ്ഠം സുഗ്രീവോ ഭക്തിനമ്രധീഃ .
ദേവ പശ്യ സമായാന്തീം വാനരാണാം മഹാചമൂം .. 5..

കുലാചലാദ്രിസംഭൂതാ മേരുമന്ദരസന്നിഭാഃ .
നാനാദ്വീപസരിച്ഛൈലവാസിനഃ പർവതോപമാഃ .. 6..

അസംഖ്യാതാഃ സമായാന്തി ഹരയഃ കാമരൂപിണഃ .
സർവേ ദേവാംശസംഭൂതാഃ സർവേ യുദ്ധവിശാരദാഃ .. 7..

അത്ര കേചിദ്ഗജബലാഃ കേചിദ്ദശഗജോപമാഃ .
ഗജായുതബലാഃ കേചിദന്യേഽമിതബലാഃ പ്രഭോ .. 8..

കേചിദഞ്ജനകൂടാഭാഃ കേചിത്കനകസന്നിഭാഃ .
കേചിദ്രക്താന്തവദനാ ദീർഘവാലാസ്തഥാപരേ .. 9..

ശുദ്ധസ്ഫടികസങ്കാശാഃ കേചിദ്രാക്ഷസസന്നിഭാഃ .
ഗർജന്തഃ പരിതോ യാന്തി വാനരാ യുദ്ധകാങ്ക്ഷിണഃ .. 10..

ത്വദാജ്ഞാകാരിണഃ സർവേ ഫലമൂലാശനാഃ പ്രഭോ .
ഋക്ഷാണാമധിപോ വീരോ ജാംബവാന്നാമ ബുദ്ധിമാൻ .. 11..

ഏഷ മേ മന്ത്രിണാം ശ്രേഷ്ഠഃ കോടിഭല്ലൂകവൃന്ദപഃ .
ഹനൂമാനേഷ വിഖ്യാതോ മഹാസത്ത്വപരാക്രമഃ .. 12..

വായുപുത്രോഽതിതേജസ്വീ മന്ത്രീ ബുദ്ധിമതാം വരഃ .
നലോ നീലശ്ച ഗവയോ ഗവാക്ഷോ ഗന്ധമാദനഃ .. 13..

ശരഭോ മൈന്ദവശ്ചൈവ ഗജഃ പനസ ഏവ ച .
വലീമുഖോ ദധിമുഖഃ സുഷേണസ്താര ഏവ ച .. 14..

കേസരീ ച മഹാസത്ത്വഃ പിതാ ഹനുമതോ ബലീ .
ഏതേ തേ യൂഥപാ രാമ പ്രാധാന്യേന മയോദിതാഃ .. 15..

മഹാത്മാനോ മഹാവീര്യാഃ ശക്രതുല്യപരാക്രമാഃ .
ഏതേ പ്രത്യേകതഃ കോടികോടിവാനരയൂഥപാഃ .. 16..

തവാജ്ഞാകാരിണഃ സർവേ സർവേ ദേവാംശസംഭവാഃ .
ഏഷ വാലിസുതഃ ശ്രീമാനംഗദോ നാമ വിശ്രുതഃ .. 17..

വാലിതുല്യബലോ വീരോ രാക്ഷസാനാം ബലാന്തകഃ .
ഏതേ ചാന്യേ ച ബഹവസ്ത്വദർഥേ ത്യക്തജീവിതാഃ .. 18..

യോദ്ധാരഃ പർവതാഗ്രൈശ്ച നിപുണാഃ ശത്രുഘാതനേ .
ആജ്ഞാപയ രഘുശ്രേഷ്ഠ സർവേ തേ വശവർതിനഃ .. 19..

രാമഃ സുഗ്രീവമാലിംഗ്യ ഹർഷപൂർണാശ്രുലോചനഃ .
പ്രാഹ സുഗ്രീവ ജാനാസി സർവം ത്വം കാര്യഗൗരവം .. 20..

മാർഗണാർഥം ഹി ജാനക്യാ നിയുങ്ക്ഷ്വ യദി രോചതേ .
ശ്രുത്വാ രാമസ്യ വചനം സുഗ്രീവഃ പ്രീതമാനസഃ .. 21..

പ്രേഷയാമാസ ബലിനോ വാനരാൻ വാനരർഷഭഃ .
ദിക്ഷു സർവാസു വിവിധാൻ വാനരാൻ പ്രേഷ്യ സത്വരം .. 22..

ദക്ഷിണാം ദിശമത്യർഥം പ്രയത്നേന മഹാബലാൻ .
യുവരാജം ജാംബവന്തം ഹനൂമന്തം മഹാബലം .. 23..

നലം സുഷേണം ശരഭം മൈന്ദം ദ്വിവിദമേവ ച .
പ്രേഷയാമാസ സുഗ്രീവോ വചനം ചേദമബ്രവീത് .. 24..

വിചിന്വന്തു പ്രയത്നേന ഭവന്തോ ജാനകീം ശുഭാം .
മാസാദർവാങ്/നിവർ/തധ്വം മച്ഛാസനപുരഃസരാഃ .. 25..

സീതാമദൃഷ്ട്വാ യദി വോ മാസാദൂർധ്വം ദിനം ഭവേത് .
തദാ പ്രാണാന്തികം ദണ്ഡം മത്തഃ പ്രാപ്സ്യഥ വാനരാഃ .. 26..

ഇതി പ്രസ്ഥാപ്യ സുഗ്രീവോ വാനരാൻ ഭീമവിക്രമാൻ .
രാമസ്യ പാർശ്വേ ശ്രീരാമം നത്വാ ചോപവിവേശ സഃ .. 27..

ഗച്ഛന്തം മാരുതിം ദൃഷ്ട്വാ രാമോ വചനമബ്രവീത് .
അഭിജ്ഞാനാർഥമേതന്മേ ഹ്യംഗുലീയകമുത്തമം .. 28..

മന്നാമാക്ഷരസംയുക്തം സീതായൈ ദീയതാം രഹഃ .
അസ്മിൻ കാര്യേ പ്രമാണം ഹി ത്വമേവ കപിസത്തമ .
ജാനാമി സത്ത്വം തേ സർവം ഗച്ഛ പന്ഥാഃ ശുഭസ്തവ .. 29..

ഏവം കപീനാം രാജ്ഞാ തേ വിസൃഷ്ടാഃ പരിമാർഗണേ .
സീതായാ അംഗദമുഖാ ബഭ്രമുസ്തത്ര തത്ര ഹ .. 30..

ഭ്രമന്തോ വിന്ധ്യഗഹനേ ദദൃശുഃ പർവതോപമം .
രാക്ഷസം ഭീഷണാകാരം ഭക്ഷയന്തം മൃഗാൻ ഗജാൻ .. 31..

രാവണോഽയമിതി ജ്ഞാത്വാ കേചിദ്വാനരപുംഗവാഃ .
ജഘ്നുഃ കിലകിലാശബ്ദം മുഞ്ചന്തോ മുഷ്ടിഭിഃ ക്ഷണാത് .. 32..

നായം രാവണ ഇത്യുക്ത്വാ യയുരന്യന്മഹദ്വനം .
തൃഷാർതാ സലിലം തത്ര നാവിന്ദൻ ഹരിപുംഗവാഃ .. 33..

വിഭ്രമന്തോ മഹാരണ്യേ ശുഷ്കകണ്ഠോഷ്ഠതാലുകാഃ .
ദദൃശുർഗഹ്വരം തത്ര തൃണഗുല്മാവൃതം മഹത് .. 34..

ആർദ്രപക്ഷാൻ ക്രൗഞ്ചഹംസാന്നിഃസൃതാൻ ദദൃശുസ്തതഃ .
അത്രാസ്തേ സലിലം നൂനം പ്രവിശാമോ മഹാഗുഹാം .. 35..

ഇത്യുക്ത്വാ ഹനുമാനഗ്രേ പ്രവിവേശ തമന്വയുഃ .
സർവേ പരസ്പരം ധൃത്വാ ബാഹൂൻ ബാഹുഭിരുത്സുകാഃ .. 36..

അന്ധകാരേ മഹദ്ദൂരം ഗത്വാപശ്യൻ കപീശ്വരാഃ .
ജലാശയാൻ മണിനിഭതോയാൻ കല്പദ്രുമോപമാൻ .. 37..

വൃക്ഷാൻ പക്വഫലൈർനമ്രാൻ മധുദ്രോണസമന്വിതാൻ .
ഗൃഹാൻ സർവഗുണോപേതാൻ മണിവസ്ത്രാദിപൂരിതാൻ .. 38..

ദിവ്യഭക്ഷ്യാന്നസഹിതാൻ മാനുഷൈഃ പരിവർജിതാൻ .
വിസ്മിതാസ്തത്ര ഭവനേ ദിവ്യേ കനകവിഷ്ടരേ .. 39..

പ്രഭയാ ദീപ്യമാനാം തു ദദൃശുഃ സ്ത്രിയമേകകാം .
ധ്യായന്തീം ചീരവസനാം യോഗിനീം യോഗമാസ്ഥിതാം .. 40..

പ്രണേമുസ്താം മഹാഭാഗാം ഭക്ത്യാ ഭീത്യാ ച വാനരാഃ .
ദൃഷ്ട്വാ താൻ വാനരാൻ ദേവീ പ്രാഹ യൂയം കിമാഗതാഃ .. 41..

കുതോ വാ കസ്യ ദൂതാ വാ മത്സ്ഥാനം കിം പ്രധർഷഥ .
തച്ഛ്രുത്വാ ഹനുമാനാഹ ശൃണു വക്ഷ്യാമി ദേവി തേ .. 42..

അയോധ്യാധിപതിഃ ശ്രീമാൻ രാജാ ദശരഥഃ പ്രഭുഃ .
തസ്യ പുത്രോ മഹാഭാഗോ ജ്യേഷ്ഠോ രാമ ഇതി ശ്രുതഃ .. 43..

പിതുരാജ്ഞാം പുരസ്കൃത്യ സഭാര്യഃ സാനുജോ വനം .
ഗതസ്തത്ര ഹൃതാ ഭാര്യാ തസ്യ സാധ്വീ ദുരാത്മനാ .. 44..

രാവണേന തതോ രാമഃ സുഗ്രീവം സാനുജോ യയൗ .
സുഗ്രീവോ മിത്രഭാവേന രാമസ്യ പ്രിയവല്ലഭാം .. 45..

മൃഗയധ്വമിതി പ്രാഹ തതോ വയമുപാഗതാഃ .
തതോ വനം വിചിന്വന്തോ ജാനകീം ജലകാങ്ക്ഷിണഃ .. 46..

പ്രവിഷ്ടാ ഗഹ്വരം ഘോരം ദൈവാദത്ര സമാഗതാഃ .
ത്വം വാ കിമർഥമത്രാസി കാ വാ ത്വം വദ നഃ ശുഭേ .. 47..

യോഗിനീ ച തഥാ ദൃഷ്ട്വാ വാനരാൻ പ്രാഹ ഹൃഷ്ടധീഃ .
യഥേഷ്ടം ഫലമൂലാനി ജഗ്ധ്വാ പീത്വാമൃതം പയഃ .. 48..

ആഗച്ഛത തതോ വക്ഷ്യേ മമ വൃത്താന്തമാദിതഃ .
തഥേതി ഭുക്ത്വാ പീത്വാ ച ഹൃഷ്ടാസ്തേ സർവവാനരാഃ .. 49..

ദേവ്യാഃ സമീപം ഗത്വാ തേ ബദ്ധാഞ്ജലിപുടാഃ സ്ഥിതാഃ .
തതഃ പ്രാഹ ഹനൂമന്തം യോഗിനീ ദിവ്യദർശനാ .. 50..

ഹേമാ നാമ പുരാ ദിവ്യരൂപിണീ വിശ്വകർമണഃ .
പുത്രീ മഹേശം നൃത്യേന തോഷയാമാസ ഭാമിനീ .. 51..

തുഷ്ടോ മഹേശഃ പ്രദദാവിദം ദിവ്യപുരം മഹത് .
അത്ര സ്ഥിതാ സാ സുദതീ വർഷാണാമയുതായുതം .. 52..

തസ്യാ അഹം സഖീ വിഷ്ണുതത്പരാ മോക്ഷകാങ്ക്ഷിണീ .
നാമ്നാ സ്വയമ്പ്രഭാ ദിവ്യഗന്ധർവതനയാ പുരാ .. 53..

ഗച്ഛന്തീ ബ്രഹ്മലോകം സാ മാമാഹേദം തപശ്ചര .
അത്രൈവ നിവസന്തീ ത്വം സർവപ്രാണിവിവർജിതേ .. 54..

ത്രേതായുഗേ ദാശരഥിർഭൂത്വാ നാരായണോഽവ്യയഃ .
ഭൂഭാരഹരണാർഥായ വിചരിഷ്യതി കാനനേ .. 55..

മാർഗന്തോ വാനരാസ്തസ്യ ഭാര്യാമായാന്തി തേ ഗുഹാം .
പൂജയിത്വാഥ താൻ നത്വാ രാമം സ്തുത്വാ പ്രയത്നതഃ .. 56..

യാതാസി ഭവനം വിഷ്ണോര്യോഗിഗമ്യം സനാതനം .
ഇതോഽഹം ഗന്തുമിച്ഛാമി രാമം ദ്രഷ്ടും ത്വരാന്വിതാ .. 57..

യൂയം പിദധ്വമക്ഷീണി ഗമിഷ്യഥ ബഹിർഗുഹാം .
തഥൈവ ചക്രുസ്തേ വേഗാദ്ഗതാഃ പൂർവസ്ഥിതം വനം .. 58..

സാപി ത്യക്ത്വാ ഗുഹാം ശീഘ്രം യയൗ രാഘവസന്നിധിം .
തത്ര രാമം സസുഗ്രീവം ലക്ഷ്മണം ച ദദർശ ഹ .. 59..

കൃത്വാ പ്രദക്ഷിണം രാമം പ്രണമ്യ ബഹുശഃ സുധീഃ .
ആഹ ഗദ്ഗദയാ വാചാ രോമാഞ്ചിതതനൂരുഹാ .. 60..

ദാസീ തവാഹം രാജേന്ദ്ര ദർശനാർഥമിഹാഗതാ .
ബഹുവർഷസഹസ്രാണി തപ്തം മേ ദുശ്ചരം തപഃ .. 61..

ഗുഹായാം ദർശനാർഥം തേ ഫലിതം മേഽദ്യ തത്തപഃ .
അദ്യ ഹി ത്വാം നമസ്യാമി മായായാഃ പരതഃ സ്ഥിതം .. 62..

സർവഭൂതേഷു ചാലക്ഷ്യം ബഹിരന്തരവസ്ഥിതം .
യോഗമായാജവനികാച്ഛന്നോ മാനുഷവിഗ്രഹഃ .. 63..

ന ലക്ഷ്യസേഽജ്ഞാനദൃശാം ശൈലൂഷ ഇവ രൂപധൃക് .
മഹാഭാഗവതാനാം ത്വം ഭക്തിയോഗവിധിത്സയാ .. 64..

അവതീർണോഽസി ഭഗവൻ കഥം ജാനാമി താമസീ .
ലോകേ ജാനാതു യഃ കശ്ചിത്തവ തത്ത്വം രഘൂത്തമ .. 65..

മമൈതദേവ രൂപം തേ സദാ ഭാതു ഹൃദാലയേ .
രാമ തേ പാദയുഗലം ദർശിതം മോക്ഷദർശനം .. 66..

അദർശനം ഭവാർണാനാം സന്മാർഗപരിദർശനം .
ധനപുത്രകലത്രാദിവിഭൂതിപരിദർപിതഃ .
അകിഞ്ചനധനം ത്വാദ്യ നാഭിധാതും ജനോഽർഹതി .. 67..

നിവൃത്തഗുണമാർഗായ നിഷ്കിഞ്ചനധനായ തേ .. 68..

നമഃ സ്വാത്മാഭിരാമായ നിർഗുണായ ഗുണാത്മനേ .
കാലരൂപിണമീശാനമാദിമധ്യാന്തവർജിതം .. 69..

സമം ചരന്തം സർവത്ര മന്യേ ത്വാം പുരുഷം പരം .
ദേവ തേ ചേഷ്ടിതം കശ്ചിന്ന വേദ നൃവിഡംബനം .. 70..

ന തേഽസ്തി കശ്ചിദ്ദയിതോ ദ്വേഷ്യോ വാഽപര ഏവ ച .
ത്വന്മായാപിഹിതാത്മാനസ്ത്വാം പശ്യന്തി തഥാവിധം .. 71..

അജസ്യാകർതുരീശസ്യ ദേവതിര്യങ്നരാദിഷു .
ജന്മകർമാദികം യദ്യത്തദത്യന്തവിഡംബനം .. 72..

ത്വാമാഹുരക്ഷരം ജാതം കഥാശ്രവണസിദ്ധയേ .
കേചിത്കോസലരാജസ്യ തപസഃ ഫലസിദ്ധയേ .. 73..

കൗസല്യയാ പ്രാർഥ്യമാനം ജാതമാഹുഃ പരേ ജനാഃ .
ദുഷ്ടരാക്ഷസഭൂഭാരഹരണായാർഥിതോ വിഭുഃ .. 74..

ബ്രഹ്മണാ നരരൂപേണ ജാതോഽയമിതി കേചന .
ശൃണ്വന്തി ഗായന്തി ച യേ കഥാസ്തേ രഘുനന്ദന .. 75..

പശ്യന്തി തവ പാദാബ്ജം ഭവാർണവസുതാരണം .
ത്വന്മായാഗുണബദ്ധാഹം വ്യതിരിക്തം ഗുണാശ്രയം .. 76..

കഥം ത്വാം ദേവ ജാനീയാം സ്തോതും വാവിഷയം വിഭും .
നമസ്യാമി രഘുശ്രേഷ്ഠം ബാണാസനശരാന്വിതം .
ലക്ഷ്മണേന സഹ ഭ്രാത്രാ സുഗ്രീവാദിഭിരന്വിതം .. 77..

ഏവം സ്തുതോ രഘുശ്രേഷ്ഠഃ പ്രസന്നഃ പ്രണതാഘഹൃത് .
ഉവാച യോഗിനീം ഭക്താം കിം തേ മനസി കാങ്ക്ഷിതം .. 78..

സാ പ്രാഹ രാഘവം ഭക്ത്യാ ഭക്തിം തേ ഭക്തവത്സല .
യത്ര കുത്രാപി ജാതായാ നിശ്ചലാം ദേഹി മേ പ്രഭോ .. 79..

ത്വദ്ഭക്തേഷു സദാ സംഗോ ഭൂയാന്മേ പ്രാകൃതേഷു ന .
ജിഹ്വാ മേ രാമരാമേതി ഭക്ത്യാ വദതു സർവദാ .. 80..

മാനസം ശ്യാമലം രൂപം സീതാലക്ഷ്മണസംയുതം .
ധനുർബാണധരം പീതവാസസം മുകുടോജ്ജ്വലം .. 81..

അംഗദൈർനൂപുരൈർമുക്താഹാരൈഃ കൗസ്തുഭകുണ്ഡലൈഃ .
ഭാന്തം സ്മരതു മേ രാമ വരം നാന്യം വൃണേ പ്രഭോ .. 82..

ശ്രീരാമ ഉവാച .
ഭവത്വേവം മഹാഭാഗേ ഗച്ഛ ത്വം ബദരീവനം .
തത്രൈവ മാം സ്മരന്തീ ത്വം ത്യക്ഷ്വേദം ഭൂതപഞ്ചകം .
മാമേവ പരമാത്മാനമചിരാത്പ്രതിപദ്യസേ .. 83..

ശ്രുത്വാ രഘൂത്തമവചോഽമൃതസാരകല്പം
ഗത്വാ തദൈവ ബദരീതരുഖണ്ഡജുഷ്ടം .
തീർഥം തദാ രഘുപതിം മനസാ സ്മരന്തീ
ത്യക്ത്വാ കലേവരമവാപ പരം പദം സാ .. 84..

ഇതി ശ്രീമദധ്യാത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസംവാദേ
കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ
ഷഷ്ഠഃ സർഗഃ .. 6..
ഓം
CHECKED BY GURU P.R.IYER
6.5.2024